

Vec: Tlačová správa

Názov: Reštaurovanie ilustrovaných plagátov s motívom Vysokých Tatier.

Podtatranské múzeum v Poprade v rámci svojho dlhodobého programu každoročne reštauruje z vlastných zbierok predmety kultúrnej hodnoty. Na prelome rokov 2023 – 2024 reštaurovalo ilustrované plagáty s motívom Vysokých Tatier. Vďaka dotačnému systému Fondu na podporu umenia (FPU) a financovaniu od zriaďovateľa tzn. Prešovského samosprávneho kraja (PSK) zreštaurovalo 6 kusov dobových plagátov. Ich autormi sú Jaroslav Votruba, František Podolay, Vojtech Kubašta, Ľuboš Kopáč, Kdýr – Kuneš. Pochádzajú z obdobia okolo r. 1940 - 1958. Po reštaurovaní boli prezentované na výstave s názvom „Zimná sezóna“ v Podtatranskom múzeu v Poprade, v období od 19. decembra 2023 do 10. marca 2024. Časť týchto predmetov bude následne prezentovaná v stálej expozícii v Poprade - „Na ceste k modernému mestu“, zameranej na históriu regiónu, od druhej polovice 20. storočia po súčasnosť.

Múzeum disponuje pomerne rozsiahlou zbierkou viac než 700 ks ilustrovaných či textových plagátov s previazaním na región, cieľom je postupné reštaurovanie tých, ktoré sú v zlom technickom stave.

Niektoré z plagátov pochádzajú z pozostalosti Alojza Lutonského (sú značené osobnou pečiatkou Al. Lutonský), ktorý bol výraznou osobnosťou, pôsobil na Slovensku na poli turistiky, cestovného ruchu, horskej záchranej služby, výstavby horských dopravných a športových zariadení. Bol tiež jaskyniarom, horolezcom, publicistom, autorom kníh, brožúr sprievodcovského a propagačného charakteru, redaktorom periodík.

Stav plagátov pred reštaurovaním

Predmety boli v nevyhovujúcom technickom stave, vyžadovali kompletný reštaurátorský zásah po hmotnej i estetickej stránke. Vykazovali výrazné mechanické a biologické poškodenia. Na dielach sa nachádzal depozitný prach a špina, zatečené miesta, mapy, trhliny a stopy po nevhodnej adjustáži. Na mnohých miestach absentovala samotná hmota papiera. Papierové podložky boli poskladané, zvlhčené či mechanicky poškodené, dochádzalo tak k degradácii spôsobenej deštrukciou samotného podkladu. V minulosti neboli plagáty fumigované, dezinfikované ani odkyslené. Boli bez vhodnej adjustáže, ich prezentácia bola výrazne problematická. Cieľom projektu bolo prinavrátiť plagátom pôvodnú podobu, zastaviť tak proces ďalšej degradácie. Po odbornom ošetrení boli prezentované v rámci temporárnej výstavy, následne bude časť z nich zaradená do stálej expozície v Poprade.

Aj v tomto roku múzeum požiadalo o dotáciu na FPU na reštaurovanie ďalších kusov plagátov, ktoré sú v nevyhovujúcom stave. V prípade získania podpory budú po odbornom ošetrení rovnako prezentované na tematickej výstave, následne aj v expozícii. Po reštaurovaní väčšej časti zbierky, múzeum plánuje túto kolekciu ponúkať ďalším inštitúciám formou putovnej výstavy.

Reštaurované boli plagáty:

- G 020934 - **VYSOKÉ TATRY - NAVŠTEVUJTE CHATY KLUBU SLOVENSKÝCH TURISTOV A LYŽIAROV**, Fr. Podolay, 1940 (obrazová príloha 1)
- G 020937 - **Přistupte za člena Klubu ČS turistů**, Ľuboš Kopáč, pol. 20 stor. (obrazová príloha 2)
- G 020938 - **TURISTA – OCHRANCA PRÍRODY – nenivočí, nepoškodzuje, neplaší**, V. Kubašta, pol. 20. stor. (obrazová príloha 3)
- G 020940 - **KIMÉLJÉTEK A TERMÉSZETET – KIMÉLJÉTEK A TÁTRAI NÉMZETI PARKOT!**, Jaroslav Votruba, 1954 (obrazová príloha 4)
- G 020941 - **VYSOKÉ TATRY – VISUTÁ LANOVKA NA LOMNICKÝ ŠTÍT • 2634 m n. m.**, pol. 20. stor. (obrazová príloha 5)
- G 020942 - **VYSOKÉ TATRY – VEĽKÁ CENA SLOVENSKA, MEDZINÁRODNÉ LYŽIARSKÉ PRETEKY V ZJAZDOVÝCH DISCIPLÍNACH**, Tatranská Lomnica – Starý Smokovec 22.-26. III. 1958, KDÝR – KUNEŠ, 1958 (obrazová príloha 6)

Fond na podporu umenia podporil projekt vo výške 5 000,00 €, zriaďovateľ – Prešovský samosprávny kraj spolufinancoval projekt vo výške 1 250,00 €. Celkový rozpočet projektu na reštaurovanie diel predstavoval 6 250,00 €.

„Reštaurovanie a odborné ošetrovanie zbierkových predmetov podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia“

Obrazová příloha:

1./ G 020934 - VYSOKÉ TATRY - NAVŠTEVUJTE CHATY KLUBU SLOVENSKÝCH TURISTOV A LYŽIAROV, Fr. Podolay, 1940

1A/ stav pred reštaurovaním

1B/ stav po reštaurovaní

2./ G 020937 - Prístupte za člena Klubu ČS turistů, Luboš Kopáč, pol. 20 stor.

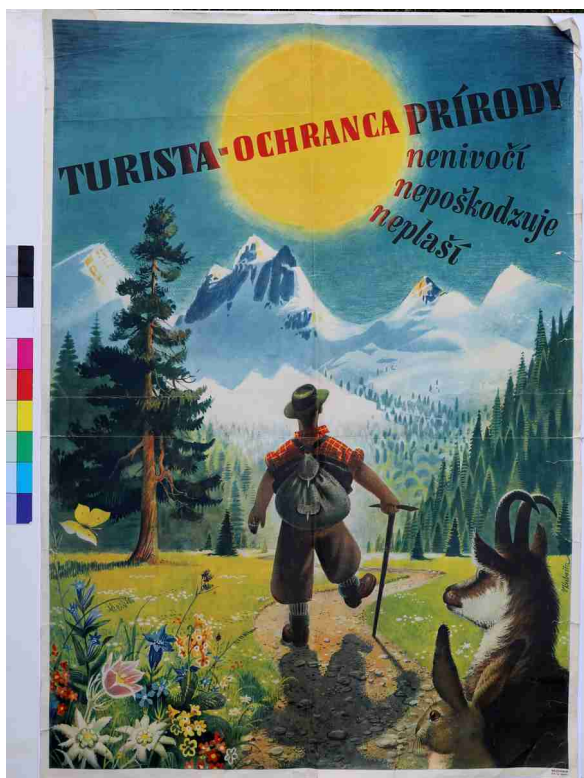

2A/ stav pred reštaurovaním

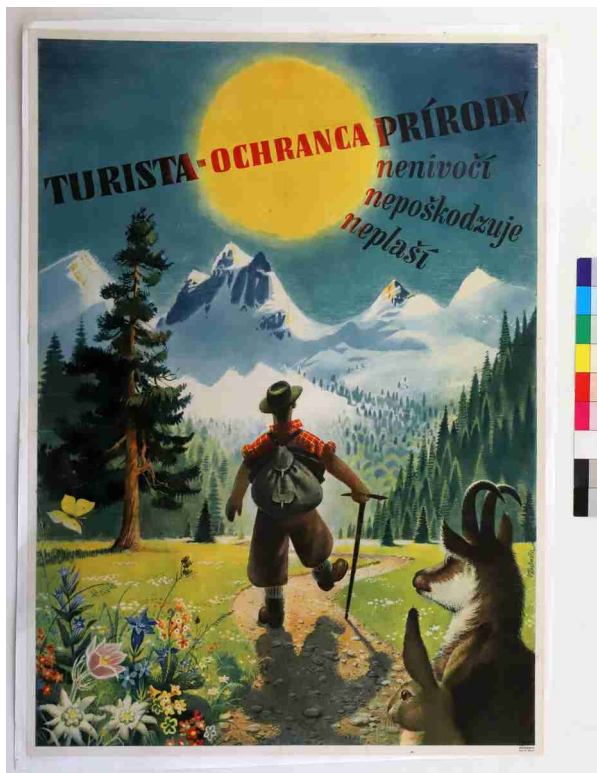

2B/ stav po reštaurovaní

3./ G 020938 - **TURISTA - OCHRANCA PRÍRODY** - nenivočí, nepoškodzuje, neplaší, V. Kubašta, pol. 20. stor.

3A/ stav pred reštaurovaním

3B/ stav po reštaurovaní

4./ G 020940 - **KÍMÉLJÉTEK A TERMÉSZETET - KÍMÉLJÉTEK A TÁTRAI NÉMZETI PARKOT!**, Jaroslav Votruba, 1954

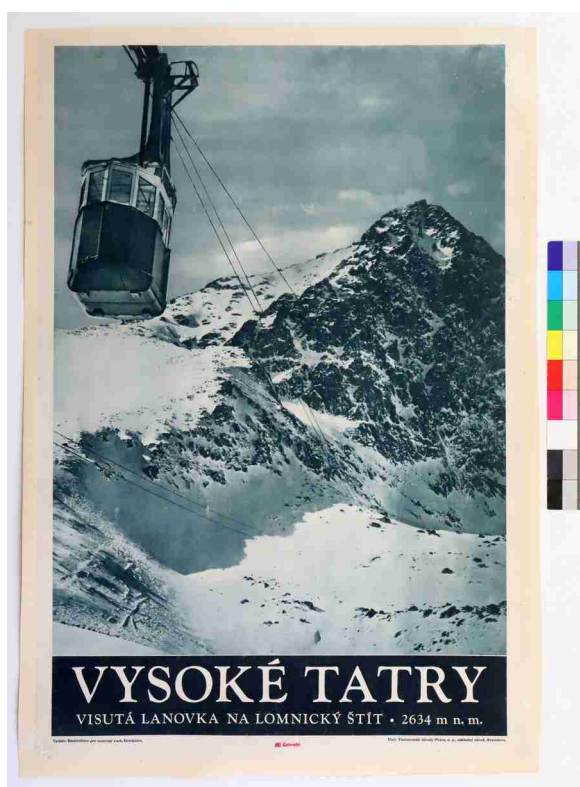

4A/ stav pred reštaurovaním

4B/ stav po reštaurovaní

5./ G 020941 - VYSOKÉ TATRY – VISUTÁ LANOVKA NA LOMNICKÝ ŠTÍT • 2634 m n. m., pol. 20. stor.

5A/ stav pred reštaurovaním

5B/ stav po reštaurovaní

6./ G 020942 - VYSOKÉ TATRY – VELKÁ CENA SLOVENSKA, MEDZINÁRODNÉ LYŽIARSKÉ PRETEKY V ZJAZDOVÝCH DISCIPLÍNACH, Tatranská Lomnica – Starý Smokovec 22.-26. III. 1958, KDÝR – KUNEŠ, 1958

A/ stav pred reštaurovaním

6B/ stav po reštaurovaní

Autor článku: Mgr. art. et Mgr. Marek Ružinský, kurátor fondu umenia - Podtatranské múzeum v Poprade

*Autor fotografií (obrazová príloha): Mgr. art. Štefan Kocka, reštaurátor
(posúdenie stavu diel, reštaurátorský prieskum, návrh technológie a postupu reštaurovania, priebeh a technologický postup, reštaurovanie)*

<i>Tel:</i> 052/7721924	<i>E – mail:</i> sekretariat@muzeumpp.sk	<i>web:</i> umenie@muzeumpp.sk	www.muzeumpp.sk
----------------------------	---	-----------------------------------	--